

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3457/2024
18.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, свих из ..., чији је заједнички пуномоћник Александра Гојковић, адвокат из ..., против тужене Општине Инђија, коју заступа Правобранилаштво општине Инђија, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1753/23 од 05.10.2023. године, у седници одржаној 18.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1753/23 од 05.10.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици П 28/2022 од 20.03.2023. године, ставом првим изреке, тужена је обавезана да тужиоцима исплати и то: тужиљи ВВ износ од 16.383.276,72 динара и тужиоцима АА и ББ износ од по 8.189.286,81 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да о свом трошку изврши пренос права власништва и то: на кп.бр. .. КО Инђија ..., са досадашњих власника АА и ББ и на кп.бр. .. КО Инђија ..., са досадашњег власника ВВ као јавну својину тужене код надлежне СКН Инђија. Ставом трећим изреке, тужена је обавезана да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка од 2.450.810,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, док је одбијен захтев тужилаца за накнаду преосталих трошкова поступка и то за износ од 927.190,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1753/23 од 05.10.2023. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужене и првостепена пресуда преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се тужена обавезе да им исплати и то: тужиљи ВВ износ од 16.383.276,72 динара и тужиоцима АА и ББ износ од по 8.189.286,81 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате и да о свом трошку изврши пренос права власништва и то: на кп.бр. .. КО

Инђија ..., са досадашњих власника АА и ББ и на кп.бр. .. КО Инђија ..., са досадашњег власника ВВ, као јавну својину тужене код надлежне СКН Инђија и тужиоци су обавезани да туженој накнаде трошкове поступка од 881.500,00 динара. Ставом другим изреке, тужиоци су обавезани да туженој накнаде трошкове жалбеног поступка од 90.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужена је поднела одговор на ревизију, захтевајући накнаду за трошкове њеног састава.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), па је нашао да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на неку конкретну повреду одредаба ЗПП-а учињену доношењем побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци АА и ББ су сувласници са по 1/2 дела на кп.бр. .. потес „ГГ“, њива 1. класе, површине 1ха 39а 34м², остало грађевинско земљиште у државној својини уписана у ЛН бр. .. КО Инђија ..., а тужилца ВВ је власник кп.бр. .. потес „ДД“, њива 1. класе, површине 1ха 39а 34м², остало грађевинско земљиште у државној својини уписана у ЛН бр. .. КО Инђија Решењем Владе РС од 10.05.2012. године (по предлогу тужене од 08.03.2012. године), утврђен је јавни интерес за административни пренос непокретности – земљишта, ради изградње сабирне саобраћајнице у Инђији, сагласно Плану генералне регулације насеља Инђија („Сл. лист општина Срема“, бр. 14/06 и 30/11), Плану детаљне регулације за трафо станицу ТС 110/20 кV „Инђија 2“ и далековода 2х110 кV бр. 104/5 Стара Пазова – Инђија, увођење у ТС 110/20 кV „Инђија 2“ („Сл. лист општина Срема“, бр. 18/08) и Информацији о локацији од 31.01.2012. године, и то на: кп.бр. .. и кп.бр. .. КО Инђија Тужена је одређена за корисника административног преноса непокретности.

Решењем Одељења за урбанизам Општинске управе тужене 28.09.2012. године, усвојен је предлог тужене од 25.07.2012. године за административни пренос грађевинског земљишта у државној својини, и то кп.бр. .. уписане у ЛН бр. .. КО Инђија ..., чији је ранији сопственик ВВ, у корист јавне својине тужене ради изградње сабирних саобраћајница сагласно Плану детаљне регулације за трафо станицу ТС и далековода и увођење у ТС и одлучено да ранијем власнику припада накнада за одузето право коришћења на наведеном земљишту, као и да ће се по правноснажности решења спровести настале промене у РГЗ СКН. На наведено решење ВВ је изјавила жалбу, решење је укинато и предмет враћен на поновни поступак. Тужена је 17.05.2013. године повукла предлог за административни пренос непокретности - кп.бр. .., а закључком од 02.09.2013. године (који је правноснажан и коначан) обустављен је поступак за административни пренос наведене непокретности.

Оценом налаза и мишљења вештака за област грађевинарства, утврђено је да тржишна вредност предметних парцела износи 10 евра/м², а оценом налаза и мишљења вештака електро-струке, утврђено је постојање штетног зрачења услед постојања, односно изградње трафо станице и двоструког прикљученог далековода кп.бр. .. и изградње подземних и надземних водова на кп.бр. ..., а која се граничи са предметним кп.бр. .. и кп.бр. ..., као и да је пољопривредна делатност лимитирана искључиво на ратарске културе и није дозвољено користити системе за наводњавање. Утврђено је и да је парцела у природи пољопривредно земљиште, тужиоци АА и ББ парцелу користе тако што сеју културе ниског раста. Они су хтели да граде Центар за обуку возача, али су добили информацију да се на њиховој парцели не може градити пословни или стамбени објекат, а тужила ВВ своју парцелу издаје у аренду. Предметна парцела није приведена планираној намени, нити је тужиоцима исплаћена накнада.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, налазећи да тужиоцима припада тражена новчана накнада јер је радњама тужене повређено њихово право на мирно уживање имовине, с обзиром да је доношењем планског акта на предметним парцелама планирана изградња саобраћајнице као површина јавне намене која још није реализована. Оценивши да је право тужилаца на коришћење ових непокретности због тога у знатној мери ограничено. Додатна аргументација првостепеног суда је да тужиоци као власници земљишта не смеју да трпе штетне последице пропуштања надлежних органа тужене да у дужем временском периоду спроведу поступак експропријације, због чега је обавезао тужену да тужиоцима исплати новчану накнаду у висини тржишне вредности предметних парцела.

Другостепени суд није прихватио изложену правну аргументацију првостепеног суда налазећи да из утврђеног чињеничног стања произилази да предметне катастарске парцеле нису приведена намени и да тужиоци нису фактички депосидирани, закључивши да им зато за сада није повређено право својине, нити је доведено у питање њихово мирно уживање имовине јер поред постојања донетих планских аката, нису предузете било које фактичке радње у вези предметних непокретности да би исте постале јавно добро које користи неограничени број лица. Поред тога, предметне катастарске парцеле у природи представљају пољопривредно земљиште, а на који начин своју кп.бр. .. тужиоци и користе тако што сеју културе ниског раста. У исту сврху (пољопривредну) своју кп.бр. .. користи и тужила која је издаје у аренду. Све то указује да тужиоцима доношењем планских аката није ограничено право на коришћење њихових катастарских парцела (обухваћених планским актима) јер их користе на исти начин као и пре доношења планских аката. Следом тога је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужилаца.

По оцени Врховног суда, становиште другостепеног суда засновано је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 20. Закона о експропријацији („Службени гласник Републике Србије“ број 53/95 ... 16/2001) који је био на снази у време доношења плана детаљне регулације за трафо станицу ТС „Инђија“, прописано је да Влада Републике Србије може утврдити општи интерес за експропријацију ако је експропријација непокретности неопхода за изградњу објеката у области образовања, здравства, социјалне заштите, културе, водопривреде, спорта, саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре, објеката за потребе државних органа и органа

територијалне аутономије и локалне самоуправе, објеката за потребе одбране земље, обезбеђења заштите животне средине и заштите од елементарних непогода, за експлоатацију рудног блага, као и за изградњу станова којима се решавају стамбене потребе социјално угрожених лица (став 1). Ставом 4. овог члана прописано је да јавни интерес за експропријацију може да се утврди ако је, у складу са законом, донет одговарајући плански акт, ако овим Законом није другачије одређено.

Чланом 53. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије“ број 72/09 ... 145/14), прописано је да информација о локацији садржи податке о могућностима и ограничењима градње на катастарској парцели, односно на више катастарских парцела, на основу планског документа (став 1), информацију о локацији издаје орган надлежан за издавање локацијских услова у року од 8 дана од дана подношења захтева, уз накнаду стварних трошкова издавања те информације (став 2), а одредбом члана 88. став 3. истог закона прописано је да пољопривредно земљиште којем је планским документом промењена намена у грађевинско, до привођења земљишта намени може се користити за пољопривредну производњу.

По оцени Врховног суда, правно становиште другостепеног суда је засновано на правилној примени материјалног права. Наиме, како из утврђеног чињеничног стања произилази да се предметне парцеле по култури њиве могу користити у истом обиму и на начин на који су тужиоци то чинили до доношења наведених планских аката, односно да и надаље узгајају ратарске културе, а тужиља своју парцелу на којој је власник издаје у аренду, то по оцени Врховног суда произилази да доношењем планских аката тужена није ограничила тужиоце у остваривању њихових својинских овлашћења у дотадашњем обиму и начину остваривања истих, нити су онемогућени да земљиштем располажу, па тужиоцима, како то правилно закључује другостепени суд, за сада није повређено право својине на предметним непокретностима, нити је доведено у питање њихово мирно уживање имовине, тиме што поред доношења планског акта, нису предузете било које фактичке радње у вези предметних непокретности, да би иста постала јавно добро. Правилан је закључак другостепеног суда да тужиоци у смислу правила о терету доказивања нису доказали да су се обраћали надлежном органу туженог, ради издавања грађевинске дозволе за Центар за обуку возача који су наводно планирали, да би на тај начин били ускраћени у реализацији својих права. Имајући у виду наведено, те чињеницу да је од момента доношења плана детаљне регулације из 2008. године за далековод и трафо станицу до дана подношења тужбе (28.11.2016. године) прошло осам година, то у конкретном случају тужиоци нису онемогућени да у дужем временском периоду остварују своја својинска овлашћења на земљишту у пуном обиму, па по оцени Врховног суда све наведено не представља повреду права на мирно уживање имовине у смислу одредбе члана 58. став 1 Устава РС и члана 1. Протокола 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и слобода. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев тужене за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154.

став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић